

H'akanne Yensa Añantay Aniiro

Yensa aniironiirro a halihano. Kanda horan a kanne ki Yensa añantay aniiro? Horan a kanne ki Yensa añantay aniiro ki ki Díino apiren akafari jínubonkintor?

Guliiho, lentaarenj mara Díino n'arennáne, n'agune ulekhu balóbo úwuuhinno, añantay ayehen m'anjégimehne luwahanam. Mban, upiren úyej, monon monon m'ajégumne luwahu Díino añantay acaam.

Ininkaman, aji uguy bi Kaolak ki ahayankan andék ankáb bajankarinku úduk, aji afeeren mara ahayankan ankábkáb bajankariño, anlakáneh ahayankan. Fi mungu údekhineh a tilibinaalo ki ulekhu balóbo ayéjhuno, «Újegumjegum luwahu Sénégal. Uñantay

ucaam wuulen haala!» Gúduk úyehineh,
«Kanda me dipiren.» Kanda ayéjhuno,
«Uñantay ucaam!» Dupiren k'umaanen
m'amune bajankariño. Luwahu Sénegal
ingine, aji úbenni ahayankan k'ankáb
bajankarinku úduk, uñantay ucaam wuulen
haala. Ñaamol, upiren umaanen jamajo
mara babaariño, kanda Sénegal, uñantay
ucaam de!

Angu man nim ganik agune ingi luwahu
Díino. Aji újegumi luwahu Díino, uñantay
ucaam. Kanda ducaam wuulen haala.
Ducaam ingi bakodiño. Ucaamháneh ingi
biniironjo. Bacaamo ingine biniironjo. Díino,
neeran gayéjne Adama ingi Awa?
Ayéjeeninnye mara aji andómi bídimerenku
sinonjo s'adíigumne, annirohune. Ayéj
Adama: «Da údomhunehe bídimerenkinem

uniirohuneh.» Angu m'anjégumne luwahu
Díino aññantay ancaam. Bacaamo bámár
ingine biniironjo. Faka, lentaarenj mara
biniironjo ingine símbennayo ingi Díino.
Símbennayo ingi Díino manini, ingi
símbennayo ingi Díino bandór a kantígo
k'aretuhne jahánama. Mintoronj nip,
ínjegumoonunjegum luwahu Díino.
Mintoronj nip inñantahoonunj incaamoonunj.
Mintoronj nip inñantahoonunj
inniirohonoonunj k'índokoonunj a kantígo
kajóndonjo ka Díino guyronje. Yikirenj na
simpokunayo. Sinhacayo barenj agune na.
Yikirenj na kanjébo. Banuyo barenj agune
na. Hómár ingine biniironjo bi bandór.

Kanda Yensa adékridek a duniyaño
k'apahun mintor. Adékridek a duniyaño ki
k'anéer mintor kanjébo ka bandór. Angu,

Yensa, neeraŋ gakanne ki k'apahun mintor?
Neeraŋ gakanne k'apiren anéer mintor
kanjébo ka bandór? Úfegen, Yensa
acaamcaam buruhu mintor! Acaam ho
mintor inñantahoonuŋne incaamoonuŋ.
Aniironiir buruhu mintor.
Adoohunadoohuna jínubonkintor
k'anyohena buruhu mintor.

Ho Yensa akanne amímiir ingi inho. Agi
ininkaman bi Kaolak gugune ki ahayankan
andék ankáb bajankarinku úduk f'andékuro
a binaal, ulekhu balóbo ayéjhuno,
«Uñantay ucaam wuulen haala!» Angu
umaanenem dáde. Kanda úmár ayéji, «Aji
ahayanku wúuro ankábi bajankarinku úduk,
m'amune ahayaŋo ámarán añantay acaam
wuulen haala. Nim luwahu Sénegal
amiihulne. Angu, uñantay ucaam wuulen

haala.» Kanda úyejem, «Me yikiri wuulen
haala!» Úmár ayéjhuno, «Kanda uñantay
ucaam!» K'ukomb jihoongo.

Angu a waato ámár, údiigeen úduk ahar
afúror imbi jamaño m'annoone na a
tilibinaalo k'ayéj ulekhu balóbo, «Me
icaamháneh buruhu údiigeno m'ayúulenne.
Anni! Doohor wuulen haala.»

Inini, fi, hóge uñantay ucaam? Wówo, úduk
acaamcaam buruhu fi. Acaamcaam nip!
Inini upiren údek k'uṇoolin a díken.
Upahpah mara úduk acaamcaam ho fi
uñantayerne ucaam.

Angu, ho Yensa akanne amímiir.
Újegumjegum luwahu Díino. Uñantay
ucaam. Kanda bacaamo bámár ingine
biniironjo. Angu Yensa, neeraṇ gakanne?

Yensa acaamcaam buruhu fi. Acaamcaam
ho fi uñantayerne ucaam. Aniironiirro
buruhu fi. Me iñantayerne iniirro. Me
iñantayerne icaam jínubonkum, kanda
Yensa acaamcaam ho me iñantayerne
icaam. Aniironiirro buruhu me. Aniironiirro
buruhu fi. A, Yensa n'apokunne mintor
dáde!

Jantenteŋ Gúloku Díino:

³³ Afúrumi na, waathu báárigo

*bumurul búde akucor a didiirango
nip amurul bim baman rayiibo.

³⁴ Angu waathu rayiibo Yensa apeej,
ayéj:

- Eluwi! Eluwi! Lamah sabak tani?!

(Gúmár ingine ingi gúlokánin
«Dínkum! Dínkum! Horaŋ akanne
k'uhoobálaham?!»)

(Mak 15:33-34)

Inini, horaŋ akanne ki Yensa ayéj nim?
Úpájulen, a waato ámár Yensa
ambénnaybennay ingi Báábám Díino.
Lentaaren maro bacanku jínubonjo ingine
biniironjo. Biniironjo ingine símbennayo,
símbennayo ingi Díino. Angu Yensa,
f'aniirone a halihano, ambénnaybennay ingi
Báábám Díino. Díino faŋo ayehenemne
buruhu k'ayehen mintor. Gúmár akanne
ayéj, «Horaŋ akanne uhoobálaham?»
Acaamcaam jínubonkintor nip buruhu
mintor.

Yensa f'aniirone, muhenkinem agír iniman

muhenku leeyango. Biriman waathu Ken ingi Abel, Díino ayéjyej mara jamaŋo agi ansíibay ki Díino abonkereeniŋ aññantay andaamul leeyanaŋo. Díino ayéji, «Gífeji muheeno, ílokirhuno.» Kanda hóge muhenku abónoŋo apiren acaam jínubonku ñanraagofonjo? Wówo, dapiren! Kanda hóge muhenku Úbáku Díino m'adékirne a duniyango aguy uraagof, hóge muhenku údiigeno mu yikireŋne jínub apiren acaam jínubonku ñanraagofonjo? A hankay! Angu Díino, baféji muhenku Úbárám akaan iniman ayéjjoora, «Inini, ipiren ibonker jínubonku ñanraagofonjo mara Úbákum aniironiirro buruhu immeren. Acaamcaam jínubonkánin. Muhenkinem, biniirohánom acaamcaam jínubonku ñanraagofonjo.»

Gúmár akanne Yaya f'afégne Yensa fam

ayéj jamaŋo, «Ningen baŋ leeyano no Díino akucundutne mintor k'apiren akafari jínubonku duniyano.»

Úfegen, Yensa ingine leeyano no honj dasaarom. Yensa yikiren jínub.

Kaanahadan hójondoŋo. Úpájulen, Yensa bareŋ apirenne acaam jínubonkintor mara úmár bareŋ yikireŋne jínub. Yikiren anabiyon, haani Ibrahiima, haani Musa, m'apirenne acaam jínubonku ñanraagofonjo mara anabiyonjoŋo nip anyikyik jínubonjo. Yikiren uraagof mu yikireŋne jínub. Mintoron nip, imbi Adama ingi Awa gínfuruntoonunne. Kanda Yensa n'afúruntné imbi Díino, Yensa n'agune Úbáku Díino m'adékirne a duniyano aguy uraagof, úmár yikiren jínub. Angu, úmár bareŋ apirenne acaam jínubonku

ñanraagofonjo mara úmár bareŋ yikireŋne
jínub.

K'ífunnutoonun funaare. Ayikyik udikaam
m'akihiya. Akihiyakihya n'anay hadéko
biriman Ñaamol ba Binjoona n'adoohuna
bafumando jup. Amenuhmenuh dáde.

Bapúti Jeng ayéj, «Me iyohyoh ni
bafumando amenuhne. Dipiren k'ifak ídek.»

Angu akomb bútibilahu wúuro

m'apirenkinehne adoorom bafumando.

Kanda moŋon moŋon m'afégne, úmár mees
ingi badooh a bigokunom. Haani índiigeeno,
haani ñantaalibeŋo, haani sááráŋo

m'anfúruntné Afiñam, moŋon moŋon ingi
badooh a bigokunom. Angu wúur pirenden
k'ajaahinem. Wúur pirenden k'adoorom
badokánom. Akomb jihoonjo k'ayéjoora,

«Me dipiren k'íput Binjoona aji wúur

kááñindum ingi badooŋo imba. Kanda moŋon moŋon ingi badoohunom.» Bayéji nim, anhar anrah ingi údiigeeno. Úmár yikireŋ badooŋo a bigokunom. Úmár bareŋ laháraŋne badooh. Gúmár akanne, úmár bareŋ apireenne adooh badokánom. Angu, nim gakanne. Adooh badoku udikaamo baman Binjoona. Bampúti Binjoona, udikaamo ayéj údiigeno, «Abaraka dáde! Kanda me fégahado. Gurethen neeraŋ?» Ki údiigeno ayéjem, «Me gurethum Yensa.» Nim gakihiyane.

Inini, k'ikeekul funaareŋo. A funaareŋo, badooŋo ingine jínuboŋo. Moŋon moŋon ayikyik badokánom mara uraagof moŋon moŋon ayikyik jínub. Kanda údiigeno mu yikireŋne badooŋo, úmár ingine Yensa. Angu, Yensa bareŋ apireenne adooh

jínubonkintor mara úmár bareŋ yikireŋne
jínubonjo. Fo Yensa aniirone,
adoohunadoohuna jínubonkintor.
Acaamcaam jínubonku ñanraagofonjo,
aniironiir buruhu mintor k'impirenonj
ímputoonuj arijaana.

Jantenteŋ Gúloku Díino:

³⁷ Kanda Yensa awuuga dáde k'akira
aniiro. ³⁸ F'aniirone, beŋen a
saariŋo, a Jaameŋo Adénno, ridonjo
n'agune a cibiirhu jaameŋo
afacoora. Káriman a raafo baman a
réeŋo, akaan habíd hanak.

³⁹ Ulaameku soldaaraŋo m'awonnáne
a halihano k'anay buninghu Yensa,
f'afégne n'aniirorumne ayéj:

- Hah! Marigen! Ummu kaama
Úbáku Díino.....

⁴²⁻⁴³ Afúrumi na, bísibaño bañuuni
ayikyik údiigeen m'apútor m'ayéjuh
Yisuf, Yisuf m'afúruntné bukooro
b'aretuhne Arimate. Údiigeenó úmár
ambúuñahembuuña nip a gubaarhu
dohoño n'adohohne a Tilibinaalo
Adénno. Agida Yisuf gúputhu
maasayahu Díino gatúyohne. Angu
n'agune bísibahu kapareño, (gúmár
ingine gucunkunom ingine bísibahu
guyohálanó,) Yisuf ingi babollen
gadékne imbi Pilat úgufánááro.
Bapút akiinaham búgáku Yensa.

⁴⁴ F'akiinahemne, Pilat alaalemlaal
guyennehino maro Yensa aniironiirro
mees. Angu ahuyor ulaameku

soldaarango k'amiihem k'apájul karo
Yensa amiñmiñ f'aniirone. ⁴⁵ Fo
ulaameku soldaarango ayéjemne
«Yensa aniironiirro mees,» fam Pilat
alókinge ki Yisuf adooh búgááro.

⁴⁶ K'angu adék gugilahu kasankenjo
k'adak alahun búgáku Yensa
b'anfanáhinemne. Bapúti akucun
búgááro k'agúubin. Bagúubinem
mees adék asuuturaham a gusun
g'úpájulne g'anfiline a bawaalo
akankaan ininkaman ránkáb.

Babollay adooh dawaal arok buruhu
búyindo k'adék adoona. ⁴⁷ Angu
f'akanne nim Mariyama m'afúruntne
Magdala ingi Mariyama nunku Joses
anfégemfeg a gusuno gúmár.

(Mak 15:37-39,42-47)

Lentaarenj mara a didiirahu Israyel réenjo akikiir dáde. Ayikyik bawaalo jup. Gúmár akanne bim, aji wúur aniiroy, anning k'akaan iniman ránkáb a bawaalo, annink na búgááro. Ganninkem na, andooh dawaalo anrokum. Angu, nim gankanne ingi búgáku Yensa.

Údiigeno m'aretuhne Yisuf ayikyik a gurakánam búyindo b'amíirne ingi ránkábo. Angu adékdek ka Yensa aniirone akucunor búgáku Yensa k'agúubinem. Bagúubinem mees, adék akucunom a gusuno g'amíirne ingi ránkábo. Bakucunem mees, adooh dawaal k'arokum buruhu búyindo.

Ayikyik indikaam m'ankokayer ingi Yisuf ingi búgááro baman a búyindo. Anfég k'anninkne búgáku Yensa ingi n'anrokne

gusuno ingi dawaalo dadénno. Immeren
anyéj, «Inini k'inṅoolinton dahan
k'inlicilicinon búgááro ingi kárámánjo jup.»
Hómár ingine hakaanankánin ki búgááro
daha apur was.

Jantenten Gúloku Díino:

¹ Afúrumi na, bísibaŋo bi guyohálaŋo
bafúri, Mariyama m'afúruntne
Magdala ingi Mariyama nunku Jak
ingi udikaamo m'aretuhne Salome
andék angila kárámánjo k'anyéj ba
buhupuno a búgááro. ²⁻³ Dimanso,
anfúra tápáro k'antunul hadéko ba a
búyindo. Banṅay hadéko, anjaahinay
anyéjeh:

- Inini mintoron, hantaŋ gadékehne búfunndukintor dawaalo d'arokaane a buruhu búyindo?

⁴ Nim gammiihayne maro dámár afufuuh dáde. Angu anyoofun agírenkinin anŋanden maro dawaalo arokulaarokul. Bampúti hareennaamo ⁵ anŋan a búyindo. Banŋani anlahun hambaani n'anoone na a jiyakánin, úmár ingi bayaah bafer. Banfégem anjuhula. ⁶ Kanda hambaaniŋo ayéjeeniŋ:

- Ninkinan, dahu údeyunen! Me ípápájul maro Yensa mu Nasaret gútibheŋne, m'anfaŋunahinne a halihano. Dókulon k'úfegeŋ k'anninkemne. Ningen baŋ! Guyron

nanka maro Díino akengunemkengun
a biniironjo k'adék adoona. Ningen
ban k'anninkerne búgááro! ⁷ Inini,
ninkinan dékerej imbi ñantaalibehu
Yensa ingi utaalibehinem Piyer
mees. Inini gúputen úyejeeni:

- Ambúuñribuuñ mint anyéj
úteekinahan maro Umuyhintor
akengunkengun Yensa a biniironjo.
Guyron angu a búyindo. Adékhineh
atúyoonuñ bim a resiyonjo
n'aretuhne Galile. Kuku údeken úduk
ulahunaman bim man ni
ayéjoonuñne fam.

Nim hambaaniño m'anoone a
búyindo atéekinne indikaamo.

⁸ Angu indikaamo banyennehini
hómár anfúror a búyindo k'angír.
Ambenuhbenuh fanfan fo
aññanunah. Andéyundeyun fo
bollendenen búteekinku wúur
h'anfégne a búyindo ingi
h'ambúuñameeniṅne. (Mak 16:1-8)

Angu indikaamo, Dimanso táptápáro andék
anṅoolin a búyindo. Bampút anlahun
dawaalo n'afúnnaa mees a buruhu búyindo.
Alaaleeniṅlaal dáde k'anṅan a búyindo.
Banṅani, fégireṅen búgáku Yensa. Búgááro
gireṅ na! Kanda anfég hambaani n'anoone
na n'akaana bayaah bafer. Kanda úmár,
uraagof gireṅ, úmár maleeka! Úmár ingine
maleekaṅo mu Díino abúuñurne
k'atéekineeniṅ mara Yensa gireṅ na. Díino
ajébunemjébun k'akeng adék. Maleekaṅo

ayéj indikaamo, «Ninkinan, dahu
údeyunen! Me ípápájul maro Yensa mu
Nasaret gútibhenne, m'anfañunahinne a
halihano. Dókulon k'úfegen k'anninkemne.
Ningen ban! Guyron nanka maro Díino
akengunemkengun a biniironjo k'adék
adoona. Ningen ban k'anninkerne búgááro!
Inini, ninkinan dékeren imbi ñantaalibehu
Yensa....»

Inini, ni Díino akengunne Yensa
ímpájuloonunpájul mara Díino, bacaamo ba
Yensa acaamne abáramembáram. Mintoron
nip ínjegumoonunjegum luwahu Díino.
Bacanku jínubonjo ingine biniironjo,
biniironjo bi bandór. Kanda Yensa
f'aniirone, acaamcaam hómár nip buruhu
mintor. Aniironiuro buruhu mintor. Angu
dahankánam, fo Díino ajébinemne k'akeng,

Díino ajellihin mintor mara bacaamo ba
Yensa acaamne abáramembáram.

Manini, a gubaarhu ho Yensa akanne,
Yensa ajóoninjoonin binaalo bájegenenku
mintor ingi Díino. Manini, Díino apiren
akafari jínubonkon nip mara Yensa
acaamcaam jínubonkon buruhu fi. Angu
Yensa ajóoninjoonin binaalo ki Díino apiren
abonker jínubonkon k'upiren uyik kanjébo
ka bandór.

Yensa ajóoninjoonin binaal, kanda uñantay
utif binaalo bímár. Inini, gúduk úyejhineh,
«Neeraŋ giñantane ikaan k'itif binaalo bi
Yensa ajóonindne mintor?» Yensa ayéji
mara uñantay úkubul jamméejhen a
gubaarhu hójondongo h'okaanahne. Afak
ayéj mara uñantay ufiyum úmár Yensa.

Gíyeji, uñantay ufiyum Yensa, na, neeraŋ
gísiibane balóbo? Isíibásiib búyejo mara
bufiyumo nip, añantay aguy imbi Yensa.
Gúmár ingine ñantaaro ulah mara upiren
uyikum arijanna a gubaarhu hójooninno
h'okanne. Ñantaaro ulah mara aji úfunni
sada upiren uyikum arijanna a gubaarhu
sadaŋo nómár. Ñantaaro ulah mara aji
índukoŋo anfúnni sadaŋo upiren uyikum
arijanna a gubaarhu sadaŋo nómár.
Ñantaaro uning bi fáguhonjo wola
ugurumaarenj k'akááñinahino a nintiku
haajankan wola a nintiku bukooñhu
bigokon. Aji ukaani nim, bufiyumo
b'ufiyumne imbi Yensa púturonj. Bádán!
Gíyeji ufiyumi Yensa ísiibásiib búyejo mara
yakaarhan nip añantay aguy a binanam.
Aji ufiyumi Yensa, uñantay ufiyum mara

Yensa ingine maŋ wúuro m'ayéjehne,
Úbáku Díino m'adékirne a duniyaŋo
k'apahuno a jínubonkon. Uñantay ufiyum
mara fo Yensa aniirone acaamcaam
jínubonkon. Úmár aniirone buruhu fi.
Uñantay ufiyum mara Díino akengunemne a
biniironjo. Uñantay ufiyumi Yensa baman a
hafithen. Hómár ingine binaalo bi Yensa
ajóoninditne mintor.

Aji ufiyumi Yensa bareŋ baman a hafithen,
Gúloku Díino ayéji mara Díino apahunkuno.
Manini a duniyaŋo Díino akafarihineh
jínubonkon nip. Afak anékuno kanjébo
k'afúruntné imbi Díino, kanjébo ka bandór.

Angu jamaŋo m'anfiyumne Yensa, kanjébo
ka bandór ka Yensa alóbohne, maŋ a

duniyaŋo inno gatoŋumne. Waato n'utoŋne
bufiyunku Yensa, a maŋ waato nómár
uyikhineh sinyennehinay ingi Díino. Biriman
d'ufiyumne Yensa úsiibaháneh k'údekayen
ingi Díino bísiba bísiba te, aji ukaani nim
akankáneh iniman uyik duniya awunkul
n'ópájulne n'afaŋumne n'afuuh kanjébhu
arino ingi kunyiko bareŋ.

Fiyunti Yensa. K'uku ufiyumi Yensa bareŋ.
K'uku ufiyumi Yensa baman a hafithen.
Díino ayéji mara aji ukaani nim,
akafarihineh jínubonkon nip. Afak anékuno
kanjébo ka bandór ki haani uniiro,
újebhineh bandór arijanna. Yensa
ajóoninjoonin bájegenenku mintor ingi
Díino. Angu, aji ufiyumi Yensa, úpájihineh
Díino. Uguyhuneh uñanku Díino. Aji ufiyumi
Yensa, Díino anékuno Jamméejhinem,

Jamméejhu Díino Jarenninno k'uyik sembe
a jamméejhen k'upiren ukaan
h'asúumhánehne Díino. Úpájihineh Díino.
Úpájihineh mara Díino akafarikafari
jínubonkon nip mara Yensa, f'aniirone a
halihano, acaamcaam jínubonkon nip
buruhu fi. Úpájihineh mara bísibahan
gapútári, údekhineh arijanna k'újeb bandór
arijanna ingi Díino. Úpájihineh hómárán
nip, aji ufiyumi Yensa.

Angu, fiyunti Yensa. Fiyunti Yensa
m'ayéjne:

¹⁶ Fégeŋ baŋ, Díino apokunpokun
duniyaŋo fo adék anéereeniŋ
Úbárám, Úbárám úmánduko
m'ayikne. Nim gakanne ki
ugurumaarenŋ afiyumne Úbáku Díino,

wúuro úmár dakoomahar. Buruhu
k'akoom, m'afiyum Úbáku Díino
ayikunkuneh na kanjébo ka bandór.
(San 3:16)